

Sztuka dyplomacji

7 czerwca 1654 roku Ludwik XIV (1638 - 1715) został koronowany królem Francji. Jego panowanie uważa się za początek nowoczesnej dyplomacji, która stała się wzorem dla całej nowożytnej Europy*, natomiast język francuski oficjalnym językiem dyplomacji i europejskiej arystokracji. Król ugruntował tę pozycję długim, bo aż 72-letnim panowaniem.

Sam o słowo "dyplomacja" pochodzi z języka francuskiego (fr. diplomatie) i oznacza sztukę prowadzenia negocjacji. Anglicy zapożyczyli je bardzo szybko. Wspomina o nim już w 1796 roku Burke. W języku angielskim nie istnieje inne słowo, które mogłoby oddawać dokładny sens "diplomacy".



W opinii współczesnych Ludwikowi, częścią siedemnastowiecznej sztuki negocjacji dyplomatycznych było

stosowne do okoliczności
rozdawanie gratyfikacji
dla osób, które mogły
wpłynąć na wynik tychże
rozmów. Jak podaje
Roosen w książce "The
age of Louis XIV: the rise
of modern diplomacy",
nawet teoretycy
moralności uważali za
dozwolone
korumpowanie
ministrów, jeśli w ten
sposób dyplomaci mogli
zabezpieczyć interesy
swojego króla. François
de Callières, dyplomata
Ludwika XIV uważał, że
najlepszym sposobem na
uprawianie dyplomacji
jest pozyskanie
przychylności władcy, co
z kolei polegało na
pozyskaniu względów
tych, którzy mieli na
niego największy wpływ,
czyli ministrów i
członków rodziny.



W
d
r
u
g

iej połowie XVII wieku
przedstawiciele króla na
obcych dworach zaczęli
być świadomi swojej
pracy, jako odrębnego
zawodu. Callières -
członek klasy średniej -
również pragnął, by
służbę królowi odróżnić

od ludzi wyższego stanu, wywodzących się ze starej arystokracji. To on stworzył poradnik dla dyplomatów "De la Maniere de Negocier avec les Souverains", gdzie zawarł wskazówki dotyczące właściwego zachowania na dworze. Dyplomata powinien prezentować dostojeństwo, nauczyć się dworskich manier, świetnie zabawiać towarzystwo i robić dyskretny użytek z pochlebstwa i przekupstwa. Według niego, różne przedsięwzięcia wymagały różnych sposobów realizacji.

Dyplomata nazwał honorowym szpiegiem, ponieważ jego głównym zadaniem jest poznanie sekretów dworu, na którym się znajdował, a za zaniedbanie obowiązków uważał sytuacje, w których dyplomata nie wie, jaki zrobić pożytek z wydatków, niezbędnych do pozyskania osób, które mogą mu dostarczyć tych informacji.

Inne rady Callièresa:

- nie ujawniaj swoich

prawdziwych interesów i
uczuć,
- nie daj się poznać jako
sprawny manipulant,
- wykorzystuj słabość
innych,
- częstuj obficie winem,
- poznaj kulturę, historię
i obyczaje przeciwnika.

Sir Henry Wotton
(1568-1639) - angielski
dyplomata zdobył się na
taką definicję:
"ambasador jest to
człowiek uczciwy,
wysłany za granicę, by
łżeć dla dobra kraju".

* Wcześniej jej podstawy
tworzył Richelieu -
pierwszy premier Francji
(1585-1642)

*Źródła: The age of Louis
XIV: the rise of modern
diplomacy"Aut. William
James Roosen,
Schenkman Publishing
Company 1976;
mfiles.pl; Diplomacy:
The Dialogue Between
States, aut. Adam
Watson, wyd. Medhuen
Co. Ltd. 1984*